

Примљено 15. 5. 2023.

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА УНИОН У БЕОГРАДУ

Брду прилог 65/23

Извештај комисије за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Иване Стјеље, под насловом „Учешће јавности у остваривању еколошке правде у Србији“

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације Иване Стјеље, под насловом „Учешће јавности у остваривању еколошке правде у Србији“, именована одлуком Сената Универзитета Унион од 13.04.2023. године, у саставу: проф. др Марио Лукиновић, проф. др Александра Чавошки и др Ана Кнежевић-Бојовић, пошто је прегледала докторску дисертацију, подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. Докторска дисертација Иване Стјеље, под насловом „Учешће јавности у остваривању еколошке правде у Србији“, израђена је на укупно 368 страна, уз које су посебно пагиниране стране садржаја и листа извора. Дисертација има краћи уводни део, шест опсежних поглавља, укључујући закључни део и попис литературе, прописа и интернет извора. Поглавља су структурирана на следећи начин: I. Уводни део: Појам еколошке правде (стр. 1-50); II. Начело учешћа јавности (стр.51-74); III. Учешће јавности у доношењу закона у области животне средине (стр. 75-158); IV. Учешће јавности у доношењу аката управе у области животне средине (стр. 161-232); V. Приступ правосуђу у области животне средине (стр. 233-304); VI Закључак (стр. 297-313);

а) У уводном делу дисертације (стр. 1-51) садржани су одређење проблема, предмета, циља и метода истраживања. Поред тога, ауторка у овом делу разматра појам еколошке правде као и основне елементе овог појма, укључујући дистрибутивни аспект, процесни аспект и друштвену препознатљивост еколошке правде. Ауторка посвећује посебну пажњу Шлосенберговом поимању еколошке правде. Од посебног значаја су разматрања појма еколошке правде у различитим правним јурисдикцијама, укључујући САД и неколико европских земаља. У наставку, ауторка разматра овај појам у међународном праву. Коначно, ауторка разматра основна питања која указују на научну оправданост дисертације и практичну применљивост њених резултата.

б) У другом поглављу ауторка разматра начело учешћа јавности с посебним освртом на елементе овог појма. Ауторка указује на различита значења које ово начело има у међународном еколошком праву, као и на тешкоће у његовој примени. Ауторка такође разматра примену и интерпретацију овог начела у националном праву.

в) У трећем поглављу, ауторка разматра учешће јавности у законодавном поступку у области животне средине. Ауторка прво посвећује пажњу међународним изворима који гарантују учешће јавности да би потом наставила са анализом прописа у Србији. Ова потоња анализа укључује анализу националних прописа заједно са емпиријским истраживањем који омогућује боље разумевање примене прописа у пракси.

г) У четвртном поглављу, ауторка разматра учешће јавности у доношењу аката управе у области животне средине. Након анализе релевантних међународних прописа, ауторка се усредредила на анализу системских закона као и подзаконских прописа у овој материји. Значајне препоруке произилазе из овог поглавља које указују на потребу бољег гаратовања учешћа јавности у домаћем праву, као и разматрање одређених недоследности који резултирају у непотпуном регулисању ове области.

д) Будући да је један од важних елемената процесне правне приступ правосуђу, ауторка је посветила следеће поглавље разматрању овог елемената процесне правде. Ауторка започиње ову анализу разматрањем појма, обима и значаја приступа правосуђа да би се потом усредредила како на прописе тако и на судску праксу у међународном и праву ЕУ. У контексту националних права, ауторка се посебно позабавила управним спором и парничним поступком као и приступу правди у кривичним поступцима. И овом приликом ауторка указује на постојање одређених недостатака како би се остворио приступ правосуђу као важном елементу еколошке правде, укључујући и проблеме око обима процесне активне легитимације.

ђ) У закључцима ауторка је сумирала основне налазе свог истраживања и формулисала један број препорука за ефикасније и квалитетније остваривање процесних елемената еколошке правде. Ауторка закључује да је ради остваривања остваривања еколошке правде потребно унапредити учешће јавности у области животне средине, што би подразумевало измену одређених прописа као и разматрање одређених недоследности које произилазе из праксе надлежних органа. Наравно, не треба заборавити да се ради о области права у повоју тако да су ови недостаци донекле и очекивани. Међутим, имајући на уму све већи значај ове области, ауторка предлаже низ мера за реформу ове области.

е) У попису литературе аутор је навео коришћене домаће и иностране изворе, уџбенике, монографије и зборнике, научне и стручне радове, националне и мађународне прописе, судску праксу националних и међународних судова као и правне и интернет изворе (укупно 562 извора).

2. Докторска дисертација Иване Стјеље, под насловом „Учешће јавности у остваривању еколошке правде у Србији“, представља рад у коме је ауторка на јасан и целовит начин обрадила тему која је од великог значаја за даљи развој еколошког права у Србији. Штавише, ова теза представља значајан допринос ограниченој литератури на ову тему у српској правној науци. Ауторка такође користи методе истраживања који нису својствени правној науци како би дефинисала одговарајуће препоруке у овој материји. Од посебне важности је анализа врло сложеног појма еколошке правде која је била неопходна зарад разумевања примене прописа у овој материји. Ауторка је показала завидно познавање међународних и националних прописа као и одлично познавање прописа и праксе државних органа у Србији. Овај рад представља значајан допринос правној науци у области еколошког права који има важну пркатичну вредност у развоју учешћа јавности у области животне средине.

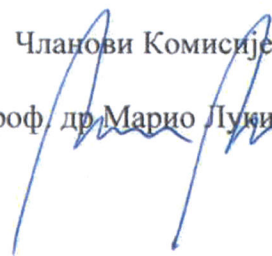
3. На основу описа и оцене дисертација Иване Стјеље, под насловом „Учешће јавности у остваривању еколошке правде у Србији“, Комисија је закључила да су испуњени услови за одбрану ове дисертације на Правном факултету Универзитета Унион, па

предлаже да се овај извештај и дисертација ставе на увид јавности и одреди датум јавне одбране.

Београд, 7. маја 2023. године

Чланови Комисије:

Проф. др Марио Лукиновић

Проф. др Александра Чавошки

Др Ана Кнежевић-Бојовић

